

Inventering av kortskottsvegetationen vid Sässman

Inventering utförd inom Ionaprojektet "Detaljerad landskapsanalys av Sässman"

Stefan Olander

Sommar – hösten 2013

Detta projekt har medfinansierats genom statsbidrag förmedlade av Länsstyrelsen Gävleborg

Inventering av kortskottsvegetationen vid Sässman

Under sensommaren och hösten 2013 inventerades betesmarkerna runt Sässman och vid f.d. Sävtjärn, vid bastun och på Iljegårds marker. Vissa delar var bra avbetade och vissa inte alls. Det fanns problem med att ta sig fram på grund av hög vegetation och sankade marker så man sjönk ner till knäna. Kött djuren gick kvar i hagen långt in på hösten så man vågade inte ta risken att gå in där innan de hade förflyttats. Det var intressant att vara på jakt efter speciella arter som tyvärr lyste med sin frånvaro. Men jag fick många fina eftermiddagar i områdena med både fågelupplevelser men också många trollsländor och kärrgräshoppor. Har tagit med samtliga kärnväxter som jag har kunnat hitta, samt redovisar mer för de som är intressanta.

Inventering av delsträcka A.

Ett mycket välbetat område med fina och lättgådda marker, utom de längst ut som var i sankaste laget att ta sig fram på. Följande arter gick det att finna.

Krypven	Brunven	Rödven	Ängskavle	Kärrkavle	Tuvtåtel
Vitgröe	Mannagräs	Vass	Hirsstarr	Blåsstarr	Vass-starr
Hundstarr	Flaskstarr	Harstarr	Trådtåg	Myrtåg	Ryltåg
Löktåg	Nålsäv	Knappsäv	Veksäv	Sjösäv	Sjöfräken
Åkerfräken	Ängsull	Svartvide	Glasbjörk	Krypvide	Lappvide
Gul näckros	Smörblomma	Revsörblomma	Strandranunkel	Kabbeleka	
Dvärgigelknopp	Igelknopp	Svalting	Andmat	Hästsvans	Sommarlonke
Dybläddra	Gäddnate	Gåsört	Höstfibbla	Maskros	Gårdsskräppa
Trampört	Bitterpilört	Groblad	Vitklöver	Gökblomster	Sumpnoppa
Dyveronika	Kärrsilja	Sumpförgätmigej		Kråklöver	Brunört
Sumpfräne	Åkertistel	Vägtistel	Kärrtistel	Vattenmåra	Vattenklöver
Nysört	Krypnarv	Åkermynta	Hönsarv	Grässtjärnblomma	
Ängsbräsma	Kärrspira	Topplösa	Kärrviol	Kärrdunört	Amerikansk dunört
Kärrsälting	Sprängört				

Av de markerade nålsäv och strandranunkel så fanns det flera tusen ex spritt i hela området. Bitterpilört mellan 10-100, Kärrsälting 10, Sumpförgätmigej 1000. Den giftiga sprängörten som boskap har dött av på andra ställen fanns längs diket.

Delsträcka B-C

Ett väl avbetat område utom längst ut mot vattnet på grund av att det är tämligen lös dybotten så djuren drar sig för att gå ut. Sträcka B och C är i stort lika med liknande arter så de redovisas tillsammans.

Höstfibbla	Maskros	Gul näckros	Svalting	Gäddnate	Hästsvans	Igelknopp
Vitgröe	Rödven	Krypven	Tuvtåtel	Kärrkavle	Myrtåg	Löktåg
Ryltåg	Hundstarr	Blåsstarr	Flaskstarr	Harstarr	Vass-starr	Hirsstarr

Dyveronika	Topplösa	Dybläddra	Andmat	Vattenbläddra	Knappsäv
Kråkklöver	Vitklöver	Vattenmåra	Åkerfräken	Sjöfräken	Sjösäv
Dvärgigelknopp		Smålonke	Sprängört	Revsmörblomma	Kärrdunört
Groblad	Nysört	Sumpfräne	Kabbeleka	Sumpförgätmigej	Sumpnoppa
Smörblomma		Kärrtistel	Kärrviol	Älgört	Frossört
Krypnarv	Våtarv	Trådtåg	Ängssyra	Majveronika	Amerikansk dunört
Glasbjörk	Svartvide	Ängsull	Lappvide	Gåsört	Sumpmåra
Kärrsilja	Gårdsskräppa		Åkerspärgel	Trampört	Bitterpilört
Nålsäv	Strandranunkel				Ängsbräsma

Här växte inte nålsäven och strandranunkeln i lika stora mängder över hela sträckan, men uppskattningsvis så var det ett par tusen plantor, mest i norra delen. Bitterpilörten fanns sparsamt med ett tiotal exemplar. Däremot hittades det några ex av den vackra frossörten.

Lokalområde D

Betesmarken kring den lilla viken längs med ån. Här står det en bastu med brygga.

Det gick ungdjur i hagen vid inventeringstillfället men de var inte så intresserade.

Området var bra avbetat men däremot hade vattenståndet ökat så det var problem med att vada tillräckligt långt ut.

Vitklöver	Höstfibbla	Nysört	Maskros	Gul näckros	smörblomma
Topplösa	Groblad	Vägtåg	Ryltåg	Myrtåg	Löktåg
Knappsäv	Nålsäv	Gäddnate	Vass-starr	Kärrfräken	Kråkklöver
Brunven	Tuvtåtel	Vitgröe	Krypven	Blåsstarr	Flaskstarr
Kärrviol	Mannagräs	Skogssäv	Glasbjörk	Strandranunkel	Sumpförgätmigej
Kärrdunört	Vattenmåra	Ängssyra	Sumpfräne	Rödven	Gåsört
Svartvide	Åkermynta	Pilblad	Bitterpilört	Majveronika	Revsmörblomma

Nålsäv och strandranunkel fanns i kanske några hundra exemplar. Hade vattenståndet varit lägre så kanske det hade funnits fler. Ett inte så artrikt område men en del nya arter fanns.

Strandområde E

En tämligen välbetad strandäng med en hel del arter. Här fanns det enda partiet där det gick att vada ut i sjön på fast mark, mycket intressant. Men tyvärr inte så många av de intressanta och typiska strand- och sjöväxterna.

Majsmörblomma		Revsmörblomma		Smörblomma		Vitklöver
Frossört	Tuvtåtel	Nysört	Gulviol	Kråkklöver	Åkerfräken	Kärrviol
Höstfibbla	Kärrdunört	Krypnarv	Vattenmåra	Ängssyra	Grästhjälmar	
Maskros	Svartvide	Myrtåg	Sumpnoppa	Trådtåg	Ryltåg	Kärrfräken
Majveronika	Ängsbräsma	Kabbeleka	Hundstarr	Flaskstarr	Blåsstarr	Hirsstarr
Harstarr	Stagg	Kärrkavle	Vitgröe	Krypven	Löktåg	Vägtåg
Brunven	Gråal	Hönsarv	Bitterpilört	Sumpförgätmigej		Sumpfräne
Groblad	Sjösäv	Topplösa	Gul näckros	Gäddnate	Sjöfräken	Svalting

Ängsull	Lappvide	Åkerbär	Dvärgigelknopp	Strandranunkel
Hårslinga	Sprängört	Rödnarv	Älgört	

Här fanns det väldigt sporadiskt med arten strandranunkel, max ett hundratal.

Strandäng F

Längs denna sträcka så var det mycket hög gräs- och starrvegetation kvar. Samt sankade områden som var svårforcerade. Lite för klent betestryck.

Tuvtätel	Rödven	Vitgröe	Kärrkavle	Harstarr	Blåsstarr	Flaskstarr
Vass-starr	Hirsstarr	Vass	Sjösäv	Myrtåg	Trådtåg	Krypnarv
Hönsarv	Ängssyra	Vägtistel	Gåsört	Vitklöver	Revmörblomma	
Nysört	Maskros	Rölleka	Daggkåpa	Topplösa	Kråklöver	Sjöfräken
Åkerbär	Kärrdunört	Älgört	Kärrviol	Frossört	Kärrsilja	Gäddnate
Löktåg	Gul näckros	Sumpförgätmigej		Strandranunkel		Vattenmåra
Kabbeleka	Ängsull	Sprängört	Höstfibbla	Gråvide	Svartvide	Lappvide
Ängsbräsma	Bitterpilört	Kärrspira	Sumpnoppa	Smörblomma		

Trots den långa sträckan så var området tämligen artfattigt, kanske på grund av den höga vegetationen! Strandranunkel fanns endast i ytterst små mängder knappt ett hundratal.

Sävtjärn G

Detta område var inte lätt att gå igenom. Hög vegetation och sankade partier som avskräckte för vidare framfart. Mycket dåligt betat, endast på kanterna som djuren hade gnagat av. Men till och från så var det en hel del arter, men betydligt fler om det blir hårdare avbetat.

Missne	Ängsbräsma	Revmörblomma	Åkerbär	Sumpförgätmigej		
Tuvtätel	Svalting	Sprängört	Sjöfräken	Vass-starr	Blåsstarr	Flaskstarr
Brunven	Rödven	Grenrör	Krypven	Kärrgröe	Kärrkavle	Hirsstarr
Brunskära	Kråklöver	Kärrdunört	Ängssyra	Sumpfräne	Bitterpilört	Skogssäv
Vattenmåra	Grässtjärnblomma		Höstfibbla	Hästsvans	Topplösa	Svartvide
Sommarlonke		Lappvide	Strandranunkel		Bredkaveldun	
Ängsull	Andmat	Älgört	Vägtistel	Brännässla	Amerikansk dunört	
Gårdsskräppa		Besksöta	Myrtåg	Maskros	Gåsört	Hönsarv
Vitgröe	Vitklöver	Alsikeklöver	Kärrtistel	Sumpnoppa	Kråkvicker	Gulvial
Vass	Groblad	Gökblomster	Majsmörblomma		Gråvide	Daggkåpa
Smultron	Svarta vinbär	Vägtåg	Glasbjörk	Mannagräs	Gul näckros	Trådtåg
Harstarr	Kärrviol	Skogsbräken	Frossört	Majbräken	Brakved	Åkertistel

Kvarngröe?

Strandranunkel var i mindre antal än hundra. Men däremot fanns det partier med jätteexemplar av lungmossa, helt otroliga, stora som handen. Besksötan fanns vid en stubbe i området, säkert någon fågel som har hjälpt till. I kanten mot åkern i öster så var det rikligt med brunskära.

Inventering av område H

Ett igenväxt område med hög gräsvegetation, hallon och vide. För det mesta fast mark men några sankare partier finns. Området var helt obetat och verkar inte ha betats på ett tag. Tyvärr hittade min ena stövel taggtråd i gräset. Det gick två taggtrådar längs en hagsträcka, men de befann sig på marknivå nu, inväxt i vegetationen. En hel del arter hittades, men inga betesgynnade.

Skogssäv	Sjösäv	Sjöfräken	Trådtåg	Brunven	Rörflen	Kvickrot
Brunrör	Vass	Myaskgräs	Grenrör	Rödsvingel	Ängskavle	Ängsgröe
Timotej	Tuvtåtel	Rödven	Vass-starr	Flaskstarr	Blåsstarr	Hundstarr
Borsttistel	Kärrtistel	Åkertistel	Gullris	Kanelros	Kirskål	Hundkex
Gårdsskräpa		Ängssyra	Älgört	Renfana	Brännässla	Nysört
Gråal	Svartvide	Glasbjörk	Bindvide	Hägg	Gråvide	Rönn
Grästhjärnblomma		Revsmörblomma		Bredkaveldun		Ängsull
Jolster	Tall	Lappvide	Röda vinbär	Kärrviol	Rölleka	Missne
Sprängört	Kärrsilja	Strätta	Blodrot	Åkerbär	Gulvial	Kråkvicker
Kråklöver	Stormåra	Vattenmåra	Gäddnate	Vattenbläddra		Gul näckros
Vårtbjörk	Strandlysing					

Bland de mest intressanta som man inte ser så ofta av, var strandlysing och myskgräs. Annars mest igenväxningsarter som trivs i hög kväverik vegetation.

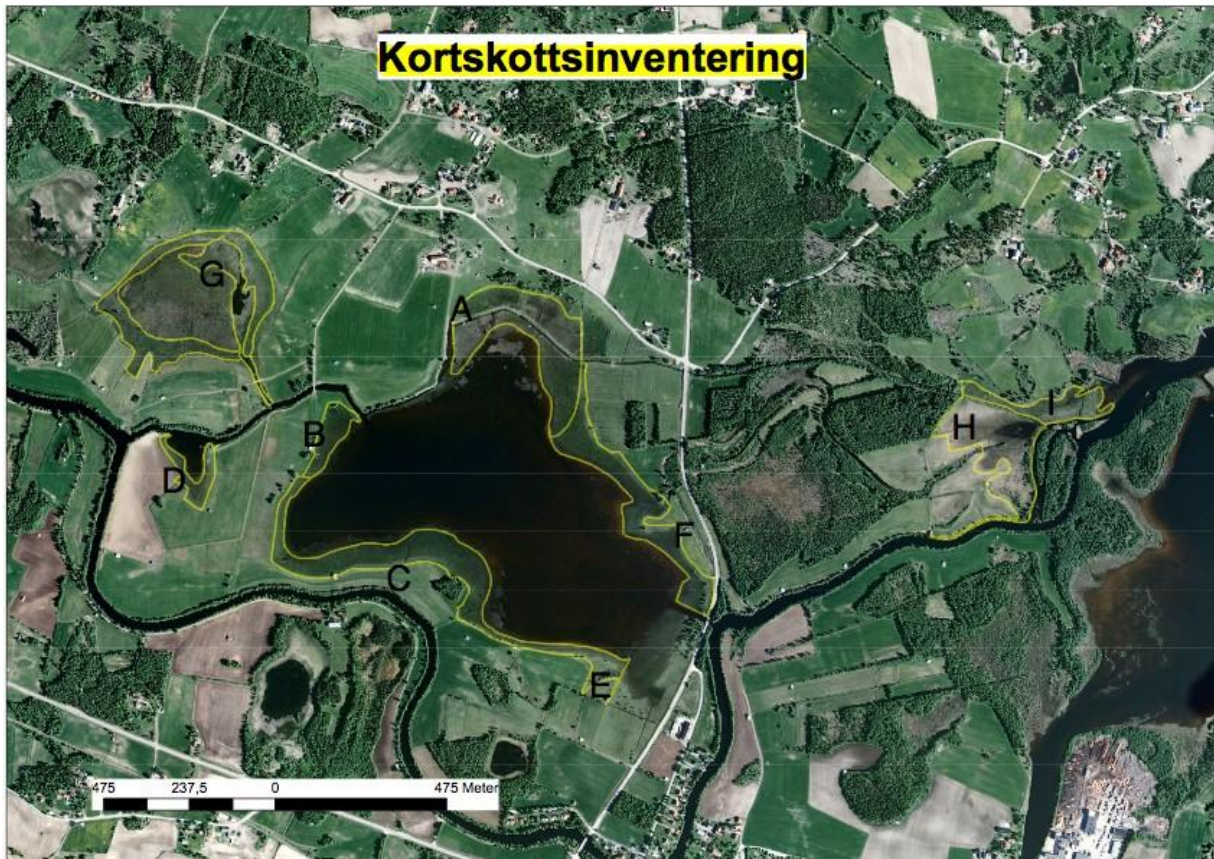
Område I

På norra sidan av bäcken är det ett likartat område som det förra, förutom att den får in en del arter som har anknytning till den fasta och steniga marken strax ovanför. Slår man ihop denna del med den övre marken som har en del hävdgynnade arter i marksvålen så skulle det bli en trevlig beteshage med en del fina arter.

Glasbjörk	Svartvide	gråvide	Brakved	Tall	Gran	Gråal
Hirsstarr	Hundstarr	Blåsstarr	Vass-starr	Gråstarr	Lappvide	Ängsull
Grenrör	Rödven	Brunven	Vass	Tuvtåtel	Myskgräs	Kärrgröe
Mannagräs	Ängskavle	Skogssäv	Sjösäv	Trådtåg	Kärrsälting	Älgört
Ängsvädd	Nysört	Kråklöver	Kärrviol	Blodrot	Kärrsilja	Strätta
Revsmörblomma		Amerikansk dunört	Åkertistel	Kärrtistel	Kärrtistel	Sprängört
Gul näckros	Ängssyra	Stormåra	Kärrspira	Sjöfräken	Höstfibbla	Frossört

Myskgräs, kärrsälting, frossört och ängsvädd är en fin fyrklöver som skulle passa bra i en blivande betesmark. En liten åker i östra delen har slagits men höet ligger kvar. Här skulle man verkligen kunna återskapa en artrik och fin betesmark i område I med anslutning till den övre kanten mot åkern med stora stenblock som det växer rikligt med tuschlav på.

Många arter har säkert missats eftersom markerna var delvis väl nedbetade, samt att inventeringstillfället var ganska sent på sommaren och frampå hösten. Högt vattenstånd samt svårtillgängliga marker som leder till att vissa partier har ej gått att undersöka.

Inventerat under augusti, september och oktober 2013.

Inventering utförd av:

Stefan Olander
Söderomsjön 340
828 95 Viksjöfors
070-5692690